

Zakład Geomorfologii i Geologii Czwartorzędu — PROCEDURA

Określanie zawartości materii mineralnej

Prażenie w piecu muflowym

- Przygotować tygle porcelanowe (wymyć, wysuszyć i opisać odpowiednimi numerami).
  W laboratorium znajduje się specjalny pisak do porcelany, który pozostawia wyraźny napis po wypaleniu.
- Zważyć tygle i zapisać masę w formularzu.
- Przenieść do tygla określoną ilość suchego i homogenicznego osadu.
  - Należy starać się zachować podobną masę próbek. Około 0.2 g.
- Zważyć tygle z suchym osadem i zapisać masę w formularzu.
- Zaprogramować piec laboratoryjny na prażenie w temperaturze 550 °C przez 4 godziny.
- Wstawić przygotowane próbki do pieca i uruchomić program.
  - Po upłynięciu zadanego czasu piec automatycznie wyłączy się.
- Uruchomić wentylator na czas prażenia.
- Wystawić próbki z pieca (szczypcami) i wystudzić w eksykatorze do temperatury pokojowej.
- Zważyć tygle i zapisać masę w formularzu.
- Upewnić się, że oznaczenia tygli są wyraźne. Poprawić jeśli to konieczne.
- Zaprogramować piec laboratoryjny na prażenie w temperaturze 950 °C przez 2 godziny.
- Wstawić zważone po wyprażeniu w temperaturze 550 °C próbki ponownie do pieca i uruchomić program.
  - Po upłynięciu zadanego czasu piec automatycznie wyłączy się.
- Uruchomić wentylator na czas prażenia.
- Wystawić próbki z pieca (szczypcami) i wystudzić w eksykatorze do temperatury pokojowej.
- Zważyć tygle i zapisać masę w formularzu.

Mineralizacja

- Przenieść wyprażony osad do zlewek 250 ml i zalać 100 ml 2 mol NaOH.
- Wymieszać roztwór i przykryć zlewki.
- Nastawić płytę grzejną na temperaturę 200 °C.
- Podgrzać roztwór w zlewkach do około 100 °C (aż zacznie lekko wrzeć).
- Wrzucić mieszadło i ustawić zlewkę na mieszadle magnetycznym na ${\bf 6}~{\bf h}$ w maksymalnej temperaturze.
  - Zlewki należy co jakiś czas ręcznie wymieszać, żeby osad nie przyklejał się do ścianek.
- Po zakończeniu mieszania wyciągnąć mieszadła magnetyczne, spłukując je wodą dejonizowaną.
- Zlewki pozostawić na noc do wystygnięcia i osadzenia się osadu na dnie zlewki.
- Następnego dnia usunąc jak najwięcej cieczy (supernatantu) za pomocą pipety.
  Uważać, żeby nie zaciagnać osadu.
- Pod digestorium: pozostałą zawartość zlewek przesączyć na lejku przez sączek ilościowy. Przepłukać zlewkę i sączek kilkukrotnie $HCl\ 10\ \%$.
- Na koniec dokładnie spłukać zlewkę wodą destylowaną w celu całkowitego wypłukania osadu (w szczególności materii mineralnej).
- Przygotować tygle porcelanowe (wymyć, wysuszyć i opisać odpowiednimi numerami).
  - W laboratorium znajduje się specjalny pisak do porcelany, który pozostawia wyraźny napis po wypaleniu.
- Zważyć tygle i zapisać mase w formularzu.
- Umieścić sączki w tyglach.
- Zaprogramować piec laboratoryjny na prażenie w temperaturze 550 °C przez 4 godziny.
- Wstawić przygotowane próbki do pieca i uruchomić program.
  - Po upłynięciu zadanego czasu piec automatycznie wyłączy się.
- Uruchomić wentylator na czas prażenia.
- Wystawić próbki z pieca (szczypcami) i wystudzić w eksykatorze do temperatury pokojowej.
- Zważyć tygle i zapisać masę w formularzu.

Rejestr zmian

01.12.2022, MZ – wersja inicjalna Quarto. Rozwinięcie treści. M zamienione na mol zgodnie z wytycznymi SI.

Anna Poraj-Górska, Karolina Molisak, Maurycy Żarczyński 2022-12-14